

Haggai 1

(1:1-2) – Problemet

¹ I kung Darejaves andra regeringsår, i sjätte månaden, på första dagen i månaden, kom HERRENS ord genom profeten Haggai till Serubbabel, Sealtiels son, ståthållare i Juda, och till översteprästen Josua, Josadaks son. Han sade: ² Så säger HERREN Sebaot: Detta folk säger: "Tiden har inte kommit, tiden att åter bygga upp HERRENS hus."

1. Bakgrund

- a. Bakgrunden till Haggais profetior hittar vi 66 år före hans profetior. Det judiska folket har efter ett förödande nederlag i krig med den babyloniske kungen Nebukadnessar förts bort i fångenskap år 586 f.Kr.
  - i. Orsaken till fångenskapen ger Yahweh själv i profeten Jeremias text: "Och om de frågar: "Varför har Herren, vår Gud, gjort oss allt detta?" skall du svara dem: "Eftersom ni övergav mig och tjänade främmande gudar i ert eget land, skall ni nu få tjäna främlingar i ett land som inte är ert."" (Jer 5:19).
- b. De förbannelser som Juda drabbades av finns beskrivet i 5 Moseboken där det står att om Israel överger Yahweh så kommer Yahweh låta främmande härar inta alla städer och föra bort kungen och folket i fångenskap (5 Mose 28:15-68).
  - i. Allt detta drabbade Serubbabels farfar, kung Jekonja (2 Kung24:8-17).
- c. Även om Yahweh lät det judiska folket sändas iväg i fångenskap så lovade han genom profeten Jeremia att han skulle se till att de efter 70 år i fångenskap skulle få komma tillbaka till sitt eget land (Jer 29:10).
  - i. Denna återvändo görs möjlig av Yahweh när han inger den persiske kungen Kyros att uppmana judarna att återvända till Jerusalem för att bygga upp Jerusalems tempel igen (Esra 1:1-3).
  - ii. År 536 f.Kr. är Serubbabel, den judiske ståthållaren, på plats i Jerusalem och påbörjar återuppbyggnaden av templet. Tyvärr stöter Serubbabel nästan direkt på trubbel när den nya lokalbefolkningen, samarierna, vill vara med och bygga upp templet vilket judarna inte går med på (Esra 4:1-5). Samarierna skickar ett klagobrev till den persiske kungen som då förbjöd allt bygge i staden Jerusalem med det omedelbara resultatet av att tempelbygget stoppades och låg nere i 15 år (Esra 4:21).
- d. När den persiske kungen Dareios år 520 f.Kr. ger, för judarna nya gynnande direktiv, får Haggai samtidigt fyra profetiska budskap vilket ger den sammanlagda effekten av

Christian Mólks Bibelkommentarer

att folket och Serubbabel sporras att återuppta och färdigställa tempelbygget (Esra 6:14).

2. *I kung Darejaves andra regeringsår*

- a. Kung Darejaves var den persiske kungen som regerade över stora delar av Mellanöstern och däribland även Juda och Jerusalem.
- b. För att vara exakt så är datumet 29 augusti år 520 f.Kr.

3. *Profeten* är ett grekiskt ord som på hebreiska är "nabi" och som på svenska betyder "förkunnare"; en person som för någon annans talan.

- a. Ett exempel på en tidig "nabi" är Aron, som var Moses nabi när han förde Moses talan inför Faraos (2 Mose 7:1).
- b. En profet är en medlare mellan Gud och Guds folk.
  - i. En Guds profet för Guds talan inför sitt folk (Jer 26:16-18).
  - ii. En profet kan även föra folkets talan inför Gud (Amos 7:2-3).
- c. Att höra Guds röst och att få förmedla Guds ord är enligt Paulus en gåva från Gud som vi ska eftersträva eftersom den bygger upp församlingen (1 Kor 14:1-5).

4. *Haggai*

- a. Det finns inte så mycket inombiblisk information om Haggai, han nämns nämligen bara två gånger utöver sin egen bok (Esra 5:1, 6:4). Vi vet därför inget konkret om hans familj, släkt eller yrke.
- b. Det vi dock vet är att Haggais namn חגי betyder *fest* eller *högtid* på hebreiska, vilket kan indikera att han är född under en högtid eller att hans föräldrar möjligtvis tyckte han såg festlig ut när han föddes.

5. *Serubbabel*

Christian Mólks Bibelkommentarer

- a.** Serubbabels namn *שְׂרֻבְבַל*, betyder *Babels ättling* eller *född i Babel*, vilket indikerar att han förmodligen var född i fångenskapen i Babylon.
  - b.** Serubbabel var av kunglig ätt, men det råder en viss oklarhet kring hans exakta släktskap med kung Jekonja (även kallad Jojakin och Konja). Serubbabel kallas *Sealtiels son* vid ett flertal tillfällen, exempelvis i vår egen text (Hag 2:24). Enligt Krönikeboken är Shealtiel son till kung Jekonja (1 Krön 3:17). Problemet uppstår dock om man läser vidare i Krönikeboken, som beskriver Serubbabel som son till Jekonjas tredje son *Pedaja* (1 Krön 3:19). Möjligtvis kan detta problem lösas om man antar att Shealtiel dog barnlös och Pedaja därefter tog Shealtiels änka till sin fru som då födde Serubbabel. Detta skulle i så fall göra Serubbabel till Pedajas biologiska son men Shealtiels arvtagare enligt 5 Mosebok 25:5-6. Men oavsett vems son Serubbabel var så framgår det att han åtminstone var sonson till kung Jekonja av Juda.
- 6.** *Josua* är son till Josadak som var överstepräst när Nebukadnessar förde bort det judiska folket i fångenskap (1 Krön 6:15).
- 7.** *HERREN Sebaot* betyder egentligen "härskarornas Yahweh" och signalerar att Yahweh har all makt.

  - a.** Haggai använder detta uttryck väldigt frekvent i sin förhållandevis korta skrift; inte mindre än 14 gånger.
- 8.** *HERRENS hus*

  - a.** När Jerusalem intogs år 586 f.Kr. av Nebukadnessar så förstördes templet.
- 9.** *Tiden har inte kommit*

  - a.** Pga av svårigheterna folket stötte på när de påbörjade bygget verkar de ha tolkat detta som att tiden inte var inne för att bygga templet och valde att hellre satsa på att bygga på sina egna hus.

(1:3-11) – Lagg märke till hur det går för er

³ Och HERRENS ord kom genom profeten Haggai. Han sade: ⁴ Är det då tid för er att själva bo i panelade hus, medan detta hus ligger i ruiner? ⁵ Så säger nu HERREN Sebaot: Lagg märke till hur det

Christian Mólks Bibelkommentarer

går för er. ⁶ Ni sår mycket men skördar litet. Ni äter men blir inte mätta. Ni dricker men släcker inte törsten. Ni klär er men blir inte varma. Den som får inkomst har hål i börsen. ⁷ Så säger HERREN Sebaot: Lagg märke till hur det går för er. ⁸ Gå upp till bergen, hämta trävirke och bygg upp mitt hus, så skall jag glädja mig över det och visa min härlighet, säger HERREN. ⁹ Ni väntade er mycket, men se, det blev litet. Och när ni förde det hem, då blåste jag bort det. Varför? säger HERREN Sebaot. Därför att mitt hus ligger i ruiner, medan ni har bråttom, var och en med sitt eget hus. ¹⁰ Därför har himlen över er hållit tillbaka sin dagg och jorden har hållit tillbaka sin gröda. ¹¹ Jag har kallat på torka att komma över landet och över bergen, över säden, vinet och oljan, över det som jorden alstrar, över människor och djur och över era händers arbete.

1. HERRENS ord kom genom profeten Haggai

- a. Tidigare hade Haggai riktat sig till det judiska ledarskapet, nu riktat han sig till hela folket
- b. Återigen visar Haggai att han bara är en talesman för Gud, det är inte hans egna ord som han framför, det är HERRENS.

2. Är det då tid för er att själva bo i panelade hus, medan detta hus ligger i ruiner?

- a. Folket hade slutat bygga på templet och istället satsat på att bygga lyxiga hus till sig själva.
  - i. Det är svårt att inte dra paralleller till svensk frikyrkorörelse som satsar mycket pengar på sina hem men inte på församlingen.

3. Lagg märke till hur det går för er

- a. Att det judiska folket hellre satsade på att bygga upp sina egna hus upprörde Gud vilket ledde till att han sände diverse ekonomiska besvär i form av opassande väder osv.
  - i. Det är ironiskt att trots att folket hade satsat på sin egen ekonomi var det just ekonomiska besvär de fick.
- b. Till syvende och sist så är detta en fråga som drabbar alla troende; är vårt fokus på oss själva eller på Gud?
  - i. Om Gud ger oss ett tydligt uppdrag men vi väljer att göra något annat så kanske vi inte ska bli förvånade om vi misslyckas med det?

4. Bygg upp mitt hus

- a. Gud ger folket en lösning på problemen; om de färdigställer templet så kommer deras övriga problem lösa sig.
- b. Jesus adresserar exakt samma problem som det judiska folket hade på Haggais tid; mat, dryck och kläder, när han undervisar oss om samma princip: *”Gör er därför inte bekymmer och fråga inte: Vad skall vi äta? eller: Vad skall vi dricka? eller: Vad skall vi klä oss med? Efter allt detta söker hedningarna, men er himmelske Fader vet att ni behöver allt detta. Nej, sök först Guds rike och hans rättfärdighet, så skall ni få allt det andra också.”* (Mt 6:31-33).

5. Jag har kallat på torka

- a. Det var Gud själv som hade sett till så att folket hade det besvärligt.
  - i. Inte alla problem har en given orsak, men ibland kan det vara värt att stanna upp och lyssna om Gud vill säga något i den situation man befinner sig i.

(1:12–2:1) - Folket lyssnar på Guds ord

¹² *Serubbabel, Sealtiels son, och översteprästen Josua, Josadaks son, med hela kvarlevan av folket, lyssnade till HERRENS, sin Guds, röst och till profeten Haggais ord, eftersom HERREN, deras Gud, hade sänt honom, och folket fruktade HERREN.* ¹³ *Då sade Haggai, HERRENS sändebud, genom ett budskap från HERREN till folket: ”Jag är med er, säger HERREN.”* ¹⁴ *Och HERREN uppväckte en iver hos Serubbabel, Sealtiels son, ståthållare i Juda, och hos översteprästen Josua, Josadaks son, och hos hela kvarlevan av folket, så att de började arbeta på HERREN Sebaots, sin Guds, hus.* ^{2:1} *Detta skedde på tjugofjärde dagen i sjätte månaden av kung Darejaves andra regeringsår.*

1. Kvarlevan av folket

- a. ”Kvarlevan” är ett uttryck som ofta används på de rättfärdiga ur Israels folk som överlevt Guds dom.
  - i. Noa och hans familj var ”kvarlevan” efter Guds dom över jorden (1 Mose 6:5-8).
  - ii. Lot räddades undan domen över Sodom (1 Mose 18:17-33).
  - iii. Gud räddade Elia och 7000 rättfärdiga (1 Kung 19:17-18).

Christian Mólks Bibelkommentarer

- b.** Israels folk trodde att de alla skulle bli räddade undan Nebukadnessar, men Gud uppmanade dem istället att omvända sig eftersom han faktiskt kommer att döma syndarna (Amos 5:14-15).
- c.** För Jesaja var "kvarleva-temat" så viktigt att han till och med namngav sin son "En kvarleva skall vända om" (Jes 7:3).
- d.** Paulus citerar Jesaja när han undervisar om att även om Israels folk är lika talrika som sanden så kommer bara en rest ur Israel att bli räddade (Rom 9:27).
- e.** Innan frikyrkorna etablerades i Sverige så var i stort sett hela svenska folket medlemmar i kyrkan. Dock ger inte detta en garanti för att man undkommer domen, utan det är bara de som har vänt om till Gud som blir räddade undan domen.

2. Folket lyssnade till HERRENS, sin Guds, röst och till profeten Haggais ord

- a.** Det hör inte direkt till vanligheterna att folket lyssnar till sina profeter, men så var fallet här.
- b.** Det som orsakade folkets förändring var att de förstod att det Haggai sa var Guds ord.
  - i.** Samma sak kan hända oss idag; när vi får läsa Bibeln och förstå att det är Guds ord kan det förvandla våra liv.

3. Jag är med er, säger HERREN

- a.** Där det står "HERREN" på svenska står det i den hebreiska grundtexten "YHWH"; alltså Guds namn "Yahweh".
  - i.** "Yahweh" betyder "Jag är den jag är" och förkortas ibland till "Jag är"
  - ii.** "Jag är" + "med er" säger mycket om relationen mellan Gud och Guds folk.

4. HERREN uppväckte en iver

- a.** Trots att folket hade gjort fel så var Gud snabb till att välsigna dem så fort de vände om. Gud är inte långsint.

Christian Mølks Bibelkommentarer

- b.** Gud uppväckte en iver både hos ledarskapet och folket.
  - i.* Med dagens språkbruk kanske vi skulle kalla detta för ”väckelse”.
  - ii.* Utan denna iver från Gud hade folket troligtvis tröttnat så småningom.

5. *De började arbeta*

- a.** De vände inte bara om i sina hjärtan utan började även handfast ta tag i uppdraget.
  - i.* Även Jesus uppmanar oss att inte bara *lyssna* till Guds ord utan även *göra* Guds ord (Mt 7:24–26).

6. *Sammanfattningsvis:*

- a.** När Guds folk lyssnar på Guds ord så är Gud med sitt folk och uppväcker en iver som får Guds folk att börja arbeta för Gud.
  - i.* Denna finfina princip gäller även idag!

Copyright 2011 Christian Molk - All Rights Reserved.

All Bibeltext kommer från [Svenska Folkbibeln](#) om inte annat anges.